

Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
J. RICHARD DE LA TOUR
fremsat den 23. marts 2023¹

Forenede sager C-829/21 og C-129/22

TE,

RU, i henhold til lov repræsenteret af TE,

mod

Stadt Frankfurt am Main (C-829/21)

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Hessischer Verwaltungsgerichtshof (appeldomstolen i forvaltningsretlige sager i Hessen, Tyskland))

og

EF

mod

Stadt Offenbach am Main (C-129/22)

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Verwaltungsgericht Darmstadt (forvaltningsdomstolen i Darmstadt, Tyskland))

»Præjudiciel forelæggelse – grænsekontrol, asyl og indvandring – indvandringspolitik – direktiv 2003/109/EF – tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding – artikel 9, stk. 4 – inddragelse eller fortabelse af status som fastboende udlænding – artikel 14 – fastboende udlænding, som opnår ret til at opholde sig i en anden medlemsstat end den, der har givet vedkommende status som fastboende udlænding – fornyelse af opholdstilladelsen i denne medlemsstat – betingelser«

I. Indledning

1. De foreliggende anmodninger om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 9, stk. 4, og artikel 14 i Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding², som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/51/EU af 11. maj 2011³.

2. Anmodningerne er indgivet i forbindelse med tvister mellem i sag C-829/21 TE, der er ghanesisk statsborger, og RU, hendes datter, der er født i Tyskland, og Stadt Frankfurt am Main (byen Frankfurt am Main, Tyskland) og i sag C-129/22 EF, der er pakistansk statsborger, og Stadt Offenbach am Main (byen Offenbach am Main, Tyskland).

¹ – Originalsprog: fransk.

² – EUT 2004, L 16, s. 44.

³ – EUT 2011, L 132, s. 1, herefter »direktiv 2003/109«.

3. Disse tvister vedrører for så vidt angår sag C-829/21 den kompetente udlændingemyndigheds afslag på at forny TE's opholdstilladelse og på at udstede en opholdstilladelse til RU, hendes mindreårige barn, og for så vidt angår sag C-129/22 den kompetente udlændingemyndigheds afslag på at forny EF's opholdstilladelse med den begrundelse, at såvel TE som EF havde mistet deres status som fastboende udlænding i Italien, da de i mere end seks år ikke havde opholdt sig på denne medlemsstats område.

4. På Domstolens anmodning vil nærværende forslag til afgørelse være koncentreret om det andet præjudicielle spørgsmål i sag C-829/21⁴. Med dette spørgsmål anmodes Domstolen om at præcisere det tidspunkt, der i en procedure for fornyelse af en opholdstilladelse i en anden medlemsstat end den, der har givet vedkommende status som fastboende udlænding, er relevant for vurderingen af, om denne status foreligger.

5. I nærværende forslag til afgørelse vil jeg efter min analyse foreslå Domstolen, at den fastslår, at i forbindelse med en procedure for fornyelse af en opholdstilladelse i en anden medlemsstat end den, der har givet en tredjelandstatsborger status som fastboende udlænding, er det tidspunkt, der er relevant for vurderingen af, om denne status foreligger, tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om fornyelse og dokumentationen og ikke et tidspunkt under den administrative fase af behandlingen af denne ansøgning eller den eventuelle retslige fase, hvor afgørelsen om afslag på fornyelsen anfægtes.

II. Retsforskrifter

A. EU-retten

6. 21. betragtning til direktiv 2003/109 lyder som følger:

»Den medlemsstat, hvor den fastboende udlænding agter at udøve sin opholdsret, bør have mulighed for at kontrollere, at den pågældende person opfylder de betingelser, der gælder for ophold på dens område [...]«

7. Direktivets artikel 2, litra b), c) og d), indeholder følgende definitioner:

- »b) »fastboende udlænding«: en tredjelandstatsborger, der har opnået status som fastboende udlænding i henhold til artikel 4-7
- c) »første medlemsstat«: den medlemsstat, der først meddeler en tredjelandstatsborger status som fastboende udlænding
- d) »anden medlemsstat«: en anden medlemsstat end den, der først har meddelt en tredjelandstatsborger status som fastboende udlænding, og hvori denne udøver sin opholdsret.«

⁴ – Verwaltungsgericht Darmstadt (forvaltningsdomstolen i Darmstadt, Tyskland) har ikke udtrykkeligt stillet dette spørgsmål i sag C-129/22, men har henvist til forelæggelsesafgørelsen i sag C-829/21.

8. Nævnte direktivs artikel 8 med overskriften »[EU]-opholdstilladelse for fastboende udlændinge« bestemmer i stk. 1 og 2:

»1. Status som fastboende udlænding er permanent, jf. dog artikel 9.

2. Medlemsstaterne udsteder [EU]-opholdstilladelse for fastboende udlændinge til fastboende udlændinge. Tilladelsen er gyldig i mindst fem år. Ved udløbet forlænges den automatisk efter ansøgning, hvis det er påkrævet.«

9. Artikel 9 i direktiv 2003/109 med overskriften »Inddragelse eller fortabelse af status som fastboende udlænding« bestemmer i stk. 4 og 5:

»4. En fastboende udlænding, der har haft ophold i en anden medlemsstat i overensstemmelse med kapitel III, har ikke længere ret til at beholde sin status som fastboende udlænding i den første medlemsstat, hvis en sådan status meddeles i en anden medlemsstat, jf. artikel 23.

Under alle omstændigheder har den pågældende ikke længere ret til at bevare sin status som fastboende udlænding i den pågældende medlemsstat efter seks års fravær fra den medlemsstat, der meddelte status som fastboende udlænding.

Uanset andet afsnit kan den pågældende medlemsstat fastsætte, at den fastboende udlænding af specifikke grunde kan bevare sin status som fastboende udlænding i den pågældende medlemsstat i tilfælde af fravær i en periode, der overstiger seks år.

5. For så vidt angår de i [...] stk. 4 omhandlede tilfælde fastsætter medlemsstater, der har meddelt en sådan status, bestemmelser om en forenklet procedure for generhvervelse af status som fastboende udlænding.

[...]«

10. Direktivets artikel 14, stk. 1, har følgende ordlyd:

»En fastboende udlænding opnår ret til at opholde sig i andre medlemsstater end den, der har givet vedkommende status som fastboende udlænding, i en periode på over tre måneder, forudsat at betingelserne i dette kapitel er opfyldt.«

11. Nævnte direktivs artikel 15 med overskriften »Betingelser for ophold i en anden medlemsstat« bestemmer:

»1. Den fastboende udlænding skal hurtigst muligt og senest tre måneder efter sin indrejse til den anden medlemsstats område indgive en ansøgning om opholdstilladelse til denne medlemsstats kompetente myndigheder.

[...]

4. Ansøgningen skal ledsages af den i henhold til national ret fastsatte dokumentation for, at den pågældende opfylder de relevante betingelser, samt af deres opholdstilladelse som fastboende udlænding og gyldig rejselegitimation eller bekræftede kopier heraf.

[...]«

12. Artikel 19 i direktiv 2003/109 med overskriften »Behandling af ansøgninger og meddelelse af opholdstilladelse« bestemmer i stk. 2:

»Hvis betingelserne i artikel 14, 15 og 16 er opfyldt, meddeler den anden medlemsstat den fastboende udlænding en opholdstilladelse, der kan fornyes [...]. Opholdstilladelsen fornyes om nødvendigt efter ansøgning, når den udløber. Den anden medlemsstat underretter den første medlemsstat om sin afgørelse.«

13. Direktivets artikel 22 med overskriften »Inddragelse af opholdstilladelsen og tilbagetagelsespligt« bestemmer i stk. 1, litra b):

»Indtil tredjelandstatsborgeren har opnået status som fastboende udlænding, kan den anden medlemsstat afslå at forny eller beslutte at inddrage opholdstilladelsen og tvinge den pågældende og vedkommendes familiemedlemmer til at forlade dens område i overensstemmelse med de procedurer, der er fastsat i national ret, herunder udsendelsesprocedurer, i følgende tilfælde:

[...]

b) når betingelserne i artikel 14, 15 og 16 ikke længere er opfyldt.«

B. Tysk ret

14. § 38a i Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (lov om ophold, beskæftigelse og integration af udlændinge på forbundsrepublikkens område)⁵ af 25. februar 2008 i den affattelse, der finder anvendelse på tvisterne i hovedsagen, med overskriften »Opholdstilladelse for fastboende udlændinge i andre EU-medlemsstater« fastsætter i stk. 1:

»En udlænding, der i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union oppebærer status som fastboende udlænding, meddeles opholdstilladelse, såfremt vedkommende ønsker at opholde sig mere end 90 dage på forbundsrepublikkens område [...]«

15. Denne lovs § 51, stk. 9, første afsnit, nr. 4, bestemmer, at EU-opholdstilladelsen for fastboende udlændinge kun bortfalder, såfremt udlændingen opholder sig uden for forbundsrepublikkens område i en periode på seks år.

16. Nævnte lovs § 52, stk. 6, bestemmer, at en opholdstilladelse, der er udstedt i henhold til samme lovs § 38a, principielt skal ophæves, hvis udlændingen mister sin status som fastboende udlænding i en anden EU-medlemsstat.

III. De faktiske omstændigheder i tvisterne i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

A. Sag C-829/21

17. TE, der er ghanesisk statsborger, indrejste den 3. september 2013 fra Italien til tysk område.

⁵ – BGBl. 2008 I, s. 162, herefter »AufenthG«.

18. Hun er i besiddelse af en EU-opholdstilladelse for fastboende udlændinge udstedt i Italien med tilføjelserne »illimitata« (ubegrænset [gyldighed]) og »Soggiornante di Lungo Periodo – [UE]« (fastboende udlænding – [EU]).

19. I henhold til AufenthG's § 38a udstedte den på daværende tidspunkt kompetente udlændingemyndighed i byen Offenbach (Tyskland) den 5. december 2013 en opholdstilladelse med en gyldighed på et år.

20. Den 5. august 2014 fødte TE RU, som led af en meget alvorlig hjertefejl, der krævede operationer og opfølgende undersøgelser, hvilket gjorde det umuligt for TE fortsat at udøve et erhverv. Denne situation betød, at TE måtte modtage sociale ydelser for at forsørge sin familie.

21. Ved afgørelser af 30. januar 2015 truffet af udlændingemyndigheden i byen Offenbach blev der givet afslag på de ansøgninger, som TE og RU havde indgivet den 12. november 2014 om henholdsvis fornyelse og udstedelse af en opholdstilladelse, med den begrundelse, at deres midler til underhold ikke var sikret, i overensstemmelse med AufenthG's § 5, stk. 1, nr. 1. TE og RU blev opfordret til udrejse og blev truet med at blive udvist til Italien eller Ghana.

22. Ved dom af 20. november 2015 frifandt Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (forvaltningsdomstolen i Frankfurt am Main, Tyskland) byen Frankfurt am Main i den sag, som TE og RU havde anlagt til prøvelse af disse afgørelser.

23. TE og RU iværksatte derefter fremsat anmodning om bevilling af appel til prøvelse af denne dom ved Hessischer Verwaltungsgerichtshof (appeldomstolen i forvaltningsretlige sager i Hessen, Tyskland).

24. Ved afgørelse af 11. marts 2016 gav denne ret tilladelse til appellen, da den nærede alvorlig tvivl om rigtigheden af dommen i første instans, henset til den omfattende lægebehandling, som RU havde behov for, idet denne omstændighed ifølge denne ret kunne udgøre en undtagelse fra den almindelige regel i AufenthG's § 5, stk. 1, nr. 1.

25. Sagen ved den forelæggende ret blev stillet i bero den 1. november 2017.

26. Den 7. september 2020 har byen Frankfurt am Main genoptaget sagen. Den har nu gjort gældende, at det ikke længere er muligt at udstede en opholdstilladelse til TE i henhold til AufenthG's § 38a. Det er nemlig mere end seks år siden, at TE har opholdt sig i Italien, og hun har derfor ikke længere status som fastboende udlænding i EU. Der kan heller ikke udstedes en opholdstilladelse til TE i henhold til AufenthG's § 9a, eftersom TE og RU bor i en lejlighed, der finansieres af socialforvaltningen, hvilket ikke udgør »passende boligforhold« som omhandlet i denne bestemmelse.

27. På denne baggrund har Hessischer Verwaltungsgerichtshof (appeldomstolen i forvaltningsretlige sager i Hessen) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er [AufenthG's] § 38a, stk. 1, [...] der i henhold til national ret skal fortolkes således, at en fastboende udlænding, der udvandrer til en ny medlemsstat, også på tidspunktet for fornyelsen af sin opholdstilladelse skal have status som fastboende udlænding i den første medlemsstat, i overensstemmelse med de bestemmelser i artikel 14 ff. i direktiv [2003/109], der blot bestemmer, at en fastboende udlænding har ret til at opholde sig i andre

medlemsstater end den, der har givet vedkommende status som fastboende udlænding, i en periode på over tre måneder, forudsat at de betingelser, der i øvrigt er fastlagt i direktivets kapitel III, er opfyldt?

- 2) Har udlændingemyndigheden i forbindelse med sin afgørelse vedrørende en ansøgning om fornyelse i henhold til AufenthG's § 38a, stk. 1, når de øvrige betingelser for en tidsbegrænset fornyelse er opfyldt, og udlændingen i øvrigt råder over faste og regelmæssige indtægter, i henhold til bestemmelserne i artikel 14 ff. i direktiv [2003/109] ret til, med deraf følgende tab af en rettighed, at fastslå, at udlændingen i den første medlemsstat i mellemtiden, altså efter flytning til den anden medlemsstat, i henhold til artikel 9, stk. 4, andet afsnit, i direktiv [2003/109] har mistet sin status som fastboende udlænding i den første medlemsstat? Er det relevante tidspunkt for afgørelsen tidspunktet for den administrative eller retslige afgørelse?
- 3) Såfremt det første og det andet spørgsmål besvares benægtende:

Påhviler det den fastboende udlænding at godtgøre, at dennes opholdsret som fastboende udlænding ikke er udløbet i den første medlemsstat?

Såfremt dette besvares benægtende: Har en national domstol eller en national myndighed ret til at efterprøve, om den opholdstilladelse, der er udstedt til den fastboende udlænding for en tidsbegrænset periode, er udløbet, eller ville dette stride mod det EU-retlige princip om gensidig anerkendelse af administrative afgørelser?
- 4) Kan en tredjelandstatsborger, der har fået udstedt en tidsbegrænset opholdstilladelse til fastboende udlændinge, som er indrejst til Tyskland fra Italien, og som råder over faste og regelmæssige indtægter, foreholdes, at der mangler dokumentation for passende boligforhold, selv om [Forbundsrepublikken] Tyskland ikke har gjort brug af sin bemyndigelse i henhold til artikel 15, stk. 4, andet afsnit, i direktiv [2003/109], og anvisningen af en bolig i et almennyttigt boligbyggeri alene blev nødvendig af den grund, at den pågældende, så længe denne ikke er i besiddelse af en opholdstilladelse i henhold til AufenthG's § 38a, ikke får udbetalt børnepenge?«

B. Sag C-129/22

28. EF, der er pakistansk statsborger, indrejste den 1. april 2014 fra Italien til tysk område.

29. Han er i besiddelse af en EU-opholdstilladelse for fastboende udlændinge udstedt i Italien med tilføjelserne »illimitata« (ubegrænset [gyldighed]) og »Soggiornante di Lungo Periodo – [UE]« (længerevarende ophold – [EU]).

30. I henhold til AufenthG's § 38a udstedte den på daværende tidspunkt kompetente udlændingemyndighed i Landkreis Offenbach (distriktet Offenbach, Tyskland) den 10. juli 2014 en opholdstilladelse med en gyldighed på et år.

31. Byen Offenbach am Main, som nu er kompetent, fornyede efterfølgende denne opholdstilladelse løbende, senest den 28. maj 2019 frem til den 13. juli 2021.

32. Den ansøgning om fornyelse af opholdstilladelse i henhold til AufenthG's § 38a, som EF indgav den 17. marts 2021, blev afslået ved afgørelse truffet af byen Offenbach am Main den 27. april 2021 i det væsentlige med den begrundelse, at han havde mistet sin status som fastboende udlænding, eftersom det var mere end seks år siden, at han havde opholdt sig i Italien.

33. Den 6. maj 2021 anlagde EF sag til prøvelse af denne afgørelse ved Verwaltungsgericht Darmstadt (forvaltningsdomstolen i Darmstadt) bl.a. med påstand om, at byen Offenbach am Main skulle forny hans opholdstilladelse i henhold til AufenthG's § 38a.

34. Byen Offenbach am Main har fastholdt det standpunkt, som den gav udtryk for i sin afgørelse af 27. april 2021, nemlig at EF har mistet sin status som fastboende udlænding, eftersom det er mere end seks år siden, at han opholdt sig i Italien.

35. På denne baggrund har Verwaltungsgericht Darmstadt (forvaltningsdomstolen i Darmstadt) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan en tredjelandstatsborger, som en første medlemsstat (her: [Republikken] Italien) har givet status som fastboende udlænding i henhold til direktiv [2003/109], forlange, at den anden medlemsstat (her: [Forbundsrepublikken] Tyskland) fornyer en opholdstilladelse, som er udstedt til vedkommende til gennemførelse af artikel 14 ff. i direktiv [2003/109], uden at dokumentere, at denne stadig har status som fastboende udlænding?

Såfremt spørgsmålet besvares benægtende:

2) Skal det alene af den grund, at tredjelandstatsborgeren er i besiddelse af en EF-opholdstilladelse for fastboende udlændinge, som er udstedt af den første medlemsstat for en tidsubegrænset periode, i den anden medlemsstat lægges til grund, at vedkommende har status som fastboende udlænding, selv om denne i seks år ikke har opholdt sig i den medlemsstat, som har givet vedkommende denne status?

Såfremt spørgsmålet besvares benægtende:

3) Har den anden medlemsstat i forbindelse med fornyelsen af opholdstilladelsen beføjelse til at efterprøve, hvorvidt statussen som fastboende udlænding er fortabt i henhold til artikel 9, stk. 4, andet afsnit, i direktiv [2003/109], og i givet fald til at nægte at forny tilladelsen, eller har den første medlemsstat kompetence til at fastslå, at denne status efterfølgende er fortabt?

Såfremt spørgsmålet besvares bekræftende:

4) Kræver efterprøvelsen af årsagen til fortabelsen i henhold til artikel 9, stk. 4, andet afsnit, i direktiv [2003/109] i dette tilfælde en gennemførelsesbestemmelse i national ret, hvorved de omstændigheder, som medfører fortabelse af status som fastboende udlænding i den første medlemsstat, konkretiseres, eller er det tilstrækkeligt, såfremt det i national ret uden konkret henvisning til [dette direktiv] bestemmes, at den anden medlemsstat må nægte at meddele opholdstilladelse, »såfremt udlændingen ikke længere har ret til at beholde sin status som fastboende udlænding i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union«?»

36. Europa-Kommissionen har indgivet skriftlige indlæg i de to sager.

37. Ved afgørelse truffet af Domstolens præsident den 8. november 2022 er sagerne blevet forenet med henblik på den mundtlige forhandling og Domstolens afgørelse.

IV. Bedømmelse

38. Med det andet spørgsmål in fine i sag C-829/21, som Domstolen har anmodet om, at nærværende forslag til afgørelse koncentrerer om, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, hvilket tidspunkt der er relevant for vurderingen af, om der foreligger status som fastboende udlænding i den første medlemsstat, med henblik på fornyelse af opholdstilladelsen i den anden medlemsstat.

39. Den forelæggende ret ønsker nærmere bestemt oplyst, om det relevante tidspunkt i forbindelse med et søgsmål til prøvelse af et afslag på fornyelse af en opholdstilladelse i en anden medlemsstat end den, der har givet en tredjelandsstatsborger status som fastboende udlænding, skal være tidspunktet for ansøgningen om fornyelse af opholdstilladelsen eller tidspunktet for den seneste administrative eller retslige afgørelse vedrørende denne ansøgning.

40. Det skal indledningsvis anføres, at det fremgår af den mekanisme, der er indført ved direktiv 2003/109, at det netop er, fordi en første medlemsstat har givet tredjelandsstatsborgeren status som fastboende udlænding i henhold til dette direktivs artikel 4, at den pågældende person kan opnå ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område.

41. Direktivets artikel 14 bestemmer nemlig, at den pågældende persons status som fastboende udlænding i en første medlemsstat er en betingelse for, at vedkommende kan opnå ret til at opholde sig i andre medlemsstater og nødvendig for at få opholdstilladelse i en anden medlemsstat. Retten til ophold i den anden medlemsstat er således afledt af vedkommendes status som fastboende udlænding i den første medlemsstat.

42. Det fremgår desuden af artikel 9 og 14, sammenholdt med artikel 22, stk. 1, litra b), i direktiv 2003/109, at indtil tredjelandsstatsborgeren har opnået status som fastboende udlænding, eller såfremt den pågældende har fortabt sin status som fastboende udlænding eller fået den inddraget, kan den anden medlemsstat afslå at forny opholdstilladelsen og tvinge den pågældende til at forlade dens område.

43. Der er således ingen tvivl om, at der skal foreligge status som fastboende udlænding på tidspunktet for ansøgningen om fornyelse af en opholdstilladelse i den anden medlemsstat.

44. I sag C-129/22 opstår spørgsmålet om det relevante tidspunkt, der skal tages i betragtning ved vurderingen af, om der foreligger status som fastboende udlænding i den første medlemsstat, således ikke. EF rejste nemlig ind i Tyskland den 1. april 2014. Den periode på seks år, der er fastsat i artikel 9, stk. 4, andet afsnit, i direktiv 2003/109, synes at være udløbet den 1. april 2020. Den sidste ansøgning om fornyelse af EF's opholdstilladelse i Tyskland er imidlertid fra den 17. marts 2021. EF kunne derfor ikke få fornyet sin opholdstilladelse i Tyskland. I henhold til dette direktivs artikel 9, stk. 4, sidste afsnit, tilkommer det dog de kompetente myndigheder at undersøge hos myndighederne i den første medlemsstat, om denne status som fastboende udlænding er bevaret.

45. I sag C-829/21 ønsker Domstolen nærmere bestemt oplyst, hvilket tidspunkt der i forbindelse med et søgsmål til prøvelse af et afslag på fornyelse af en opholdstilladelse i den anden medlemsstat skal lægges til grund ved vurderingen af, om der foreligger status som fastboende udlænding i den første medlemsstat.

46. I denne henseende mener jeg, at der er tre forskellige tidspunkter, som kan anses for at være relevante for vurderingen af, om der foreligger en sådan status som fastboende udlænding. Der kan være tale om tidspunktet for ansøgningen om fornyelse af opholdstilladelsen i den anden medlemsstat, det tidspunkt, hvor myndigheden træffer afgørelse om denne ansøgning, eller det tidspunkt, hvor retten træffer afgørelse i den sag, der er anlagt til prøvelse af afslaget på fornyelse af opholdstilladelsen.

47. Hvad angår den anden og den tredje mulighed er jeg af den opfattelse, at muligheden for at forny en fastboende udlændings opholdstilladelse i den anden medlemsstat ikke bør afhænge af, hvor hurtigt eller langsomt den pågældende medlemsstats kompetente myndigheder behandler ansøgningen.

48. Den opholdsret, som den fastboende udlænding ansøger om – hvis ansøgningen om fornyelse af opholdstilladelsen faktisk er blevet indgivet, mens den pågældende person havde status som fastboende udlænding i den første medlemsstat – kan ikke afhænge af tilfældige tidspunkter, hvor afgørelserne træffes, eller af tidsforløbet, således som det er tilfældet i sag C-829/21.

49. Det var først efter, at sagen havde været stillet i bero i næsten tre år (fra den 1.11.2017 til den 7.9.2020), at sagsøgte i hovedsagen gjorde gældende, at det var mere end seks år siden, at TE havde haft bopæl i Italien, og at hendes status som fastboende udlænding allerede var udløbet dér.

50. Hvis opholdsretten i den anden medlemsstat gøres afhængig af tidspunktet for den seneste administrative eller retslige afgørelse og dermed af, hvor hurtigt den kompetente myndighed behandler ansøgningen om fornyelse af opholdstilladelsen, rejser det efter min opfattelse tvivl om den effektive virkning af direktiv 2003/109.

51. Denne tilgang er ikke alene i strid med dette direktivs formål, som er at tilnærme rettighederne for tredjelandstatsborgere, der er i besiddelse af en tilladelse til længerevarende ophold, til EU-borgernes rettigheder⁶, men også med princippet om ligebehandling og princippet om retssikkerhed.

52. Hvad nærmere bestemt angår en retssag til prøvelse af myndighedernes afslag på at forny tredjelandstatsborgerens opholdstilladelse ville det være i strid med artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og retten til effektive retsmidler, hvis den domstolsprøvelse, der er fastsat i artikel 20 i direktiv 2003/109, kunne medføre en situation, hvor den fastboende udlænding ville miste sin opholdsret i den anden medlemsstat som følge af de tidsforløb, som en sådan retssag medfører, og som synes at være uden for ansøgerens kontrol⁷.

53. Inden for rammerne af en sådan retssag skal lovligheden af den pågældende retsakt desuden bedømmes på grundlag af de faktiske og retlige omstændigheder, der forelå på tidspunktet for vedtagelsen af denne retsakt. For at vurdere, om tredjelandstatsborgeren har status som fastboende udlænding i den første medlemsstat, skal den kompetente myndighed tage udgangspunkt i tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om fornyelse af opholdstilladelse og dokumentationen i overensstemmelse med artikel 15, stk. 4, i direktiv 2003/109.

⁶ – Jf. anden betragtning til direktiv 2003/109.

⁷ – Jf. analogt generaladvokat Hogans forslag til afgørelse Bundesrepublik Deutschland (Familiemedlem) (C-768/19, EU:C:2021:247, punkt 69).

54. Fortabelse af status som fastboende udlænding i den første medlemsstat, der indtræder under den administrative procedure eller under den retslige procedure efter et afslag på fornyelse, kan således ikke gøres gældende over for tredjelandstatsborgeren i forbindelse med en retssag på grund af den tid, der er forløbet mellem tidspunktet for ansøgningen om fornyelse af opholdstilladelsen i den anden medlemsstat og det tidspunkt, hvor retten træffer afgørelse om lovligheden af myndighedernes afgørelse om afslag på denne ansøgning.

55. Fortabelse af status som fastboende udlænding under den administrative procedure eller under den retslige procedure er imidlertid ikke uden betydning. Der er nemlig intet til hinder for, at myndighederne efter at have kontrolleret, at status som fastboende udlænding ikke er blevet forlænget i den første medlemsstat i henhold til artikel 9, stk. 4, sidste afsnit, i direktiv 2003/109, fastslår, at tredjelandstatsborgeren har fået inddraget eller har fortabt sin status som fastboende udlænding i henhold til dette direktivs artikel 9, stk. 4, andet afsnit, og afslår at forny eller inddrager den pågældendes opholdstilladelse i henhold til nævnte direktivs artikel 22.

56. Dette afslag på fornyelse eller denne inddragelse skal imidlertid være genstand for en ny afgørelse fra den kompetente myndighed, som kan give anledning til en ny anfægtelse, og kan derfor ikke ske inden for rammerne af den oprindelige procedure.

57. På denne baggrund foreslår jeg Domstolen, at den fastslår, at artikel 9, stk. 4, og artikel 14 i direktiv 2003/109 skal fortolkes således, at i forbindelse med en procedure for fornyelse af en opholdstilladelse i en anden medlemsstat end den, der har givet en tredjelandstatsborger status som fastboende udlænding, er det relevante tidspunkt for vurderingen af, om der foreligger en sådan status som fastboende udlænding, tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om fornyelse og dokumentationen og ikke et tidspunkt under den administrative fase af behandlingen af denne ansøgning eller under den eventuelle retslige fase i tilfælde af anfægtelse af afgørelsen om afslag på fornyelse.

V. Forslag til afgørelse

58. På baggrund af samtlige ovenstående betragtninger foreslår jeg Domstolen at besvare det andet præjudicielle spørgsmål, som Hessischer Verwaltungsgerichtshof (appeldomstolen i forvaltningsretlige sager i Hessen, Tyskland) har forelagt i sag C-829/21, således:

»Artikel 9, stk. 4, og artikel 14 i Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/51/EU af 11. maj 2011,

skal fortolkes således, at

i forbindelse med en procedure for fornyelse af en opholdstilladelse i en anden medlemsstat end den, der har givet en tredjelandstatsborger status som fastboende udlænding, er det relevante tidspunkt for vurderingen af, om der foreligger en sådan status som fastboende udlænding, tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om fornyelse og dokumentationen og ikke et tidspunkt under den administrative fase af behandlingen af denne ansøgning eller under den eventuelle retslige fase i tilfælde af anfægtelse af afgørelsen om afslag på fornyelse.«